

ADJ ESÉLYT AZ ESÉLYNEK!

Partnerkonferencia keretében itthon is kezdetét vette a 2007 – Egyenlő Esélyek Mindenki Számára Európai Év hazai programsorozata és célkitűzéseinek megvalósítása a Művészetek Palotájában.

Rauh Edit esélyegyenlőségi szakálmunkatitkár, a konferencia levezető elnöke röviden vázolta az év meghirdetésének előzményeit, a közösségi szintű célkitűzéseket, miszerint az Európai Unió széles körű, stratégiaileg meghatározott diszkriminációellenes harcának egyik kiemelkedő kezdeményezése az ESÉLYEGYENLŐSÉGI ÉV. Tájékoztatást adott a célokról, arról, hogy fel kell hívni a figyelmet a sokszínűségben rejlő értékekre, és a mindenkit megillető, egyenlő esélyeket kell hirdetni. Bevezetőjében összegezte az év közösségi szintű megnyitóján, Berlinben elhangzottakat, ismertette, hogy

a résztvevők közé mind a 27 uniós tagállam, továbbá Izland, Lichtenstein és Norvégia is csatlakozott. Az ESÉLYÉV programjai közösségi, nemzeti, regionális, helyi szinten egyaránt a megkülönböztetést állítják a figyelem középpontjába, azokat az embereket, akik nemük, származásuk, vallásuk, hitbéli meggyőződésük, fogyatékoságuk, koruk vagy szexuális beállítottságuk alapján szenvednek hátrányos megkülönböztetést. A programokban számos közéleti szereplő, politikus, művész, médiaképviselő vesz részt, adja nevét, arcát, segít az év „üzeneteinek” célba juttatásában.

„Világos legyen, mindenkinek joga van az egyenlő bánásmódnak...”

Kiss Péter szociális és munkaügyi miniszter megnyitó beszédében azt hangsúlyozta, hogy széles körű társadalmi igénnyé kell tenni az esélyegyenlőség kérdéskörét, a célkitűzések megvalósításába be kell vonni az érintett csoportokat képviselő civil szervezeteket, szakmai háttérintézményeket, önkormányzatokat és használni kell a nyilvánosság eszközeit is. Hangsúlyozta, hogy az esélyegyenlőség megteremtése, a diszkriminációval szembeni fellépés politika felett álló kihívás, a rendszerváltást követően kialakult jogi intézményi kereteket meghaladó, széles bázison alapuló, nemzeti közügy. Ennek érzékeltesítésére ismertette a Nemzeti Stratégia általános megközelítési elveken alapuló célkitűzéseit, amelyek az EURÓPAI ÉV négy közösségi alapcélkitűzésére épülnek, és a *jogokat, a képviselést, az elismerést, a tiszteletben tartást* veszik figyelembe minden tevékenységben. Folytatta a *hat diszkriminációs okkal, mint a nemi, faji vagy etnikai származás, a vallás vagy hitbéli meggyőződés, a fogyatékoság, a kor, a szexuális irányultság, amelyek mindegyikének fontos a kiegyensúlyozott kezelése.* A megvalósítási szempontokat figyelembe véve a miniszter lényegesnek tartja a *decentralizációt (azaz szubszidiaritást)*, aminek következtében a döntések, az intézkedések jelentős része regionális, megyei, helyi szinten valósul meg. Nélkülözhetetlen a diszkrimináció elleni fellépés *összes lehetséges szereplőjének* megszólítása, illetve *bevonása* az EURÓPAI ÉV eseményeibe legyen szó a *„gender mainstreaming”*, a nők és férfiak társadal-

mi egyenlőségének érvényesítéséről, vagy az *akadálymentesítésről*, amely szintén ösztársadalmi kérdés, hiszen több társadalmi csoportot – az időseket, a betegeket, a gyermekeket, az egészségkárosodással vagy kisgyermekkel közlekedőket – érinti, akik számára fontos és elengedhetetlen a *fizikai akadályok felszámolása*. De az év során nagyobb figyelmet kell fordítani az *infokommunikációs akadálymentesítésre* is, ugyanis az üzenetek jó része ezúton válik hozzáférhetővé mindenki számára. Beszéde végén, az esélyegyenlőség évének kezdetén technikai minimumként az őszinte szembenézést javasolta, amely segít a problémák valódi feltárásában és az együttgondolkodást követő eredményes megoldásában.

György Gábor, az Európai Bizottság magyarországi képviselőjének vezetője annak a véleményének adott hangot, hogy az Európai Unióban növekszik a szolidaritás a mássággal szemben. Úgy látja az esélyegyenlőség megteremtésében a civil szervezeteknek kiemelt szerepe van, feladatuk a többi között, hogy az állampolgároknak információt adjanak jogaikról, illetve tartalommal töltsék meg az „aktív idősödés” fogalmát.

Kaltenbach Jenő, a nemzeti és etnikai kisebbségi jogok biztosja, az EURÓPAI ÉV nagykövete szerint az esélyegyenlőség évével „újabb impulzust” kapott az, hogy a mindennapok részévé váljék a diszkriminációellenesség gondolata. Az antidiszkriminációt biztosító jogi keretek „rendkívül fontosak”, mivel egy társadalom a jog által is alakul – emelte ki az országgyűlési biztos, hozzátéve, hogy a jogrend önmagában nem elegendő, a jog érvényesítéséért felelős szervezetek döntő szerepük van az esélyegyenlőség megteremtésében.

Lévai Katalin európai parlamenti képviselő azt hangsúlyozta, hogy „le kell bontani a diszkrimináció kordonjait, mert ezek a kordonok választanak el minket attól az Európától, amelyben mindannyian élni szeretnénk. ...Az esélyegyenlőség évére azért van szükség, mert ha nincs esélyegyenlőség, akkor van diszkrimináció, van rasszizmus, van antiszemizmus és mindenféle megkülönböztetés azokkal szemben, akik nem tudják megvédeni jogaikat” – folytatta. Megjegyezte azt is, hogy ez nem korlátozódik csak egyetlen évre, hanem a társadalmi párbeszéd évével folytatódik majd.

Gurmai Zita európai parlamenti képviselő szerint az ESÉLYEGYENLŐSÉG ÉVÉNEK

célja, hogy felhívja az európai társadalmak figyelmét egy igazságos, összetartó, mindenki számára esélyegyenlőséget biztosító élet előnyeire. Fontosnak tartja a nemek közötti esélyegyenlőség követelményeinek érvényesítését és az ehhez szükséges képzést, tájékoztatást.

Arató Gergely, az Oktatási és Kulturális Minisztérium államtitkára azt emelte ki beszédében, hogy az oktatást alkalmassá kell tenni az esélyegyenlőtlenség csökkentésére. Noha az oktatás a legfontosabb befektetés, ugyanakkor ma veszteséges, „mert nem tudjuk biztosítani mindenki számára tehetsége kamatoztatását” – jelentette ki az államtitkár megjegyezve, hogy kiszorul az, aki szegény, aki iskolázatlanabb családból jön, aki roma vagy fogyatékkal él. Az államtitkár az oktatáspolitikát fő céljaként a párbeszédet, az esélyegyenlőség központi pedagógiai gyakorlat kialakítását tűzte.

A konferencia plenáris részében hazai szaktekinélyek tartottak előadást. *Gyulavári Tamás* egyetemi docens az antidiszkriminációs jogharmonizációt ismertette a magyar tapasztalatok alapján. *Farkas Lilla*, az Egyenlő Bánásmód Hatóság Tanácsadó Testületének elnöke a diszkrimináció elleni fellépés hatékony eszközeit sorakoztatta fel, és minden érintettet, illetve az őket képviselő szervezeteket a panaszai – minél nagyobb számban történő – bejelentésére ösztönözte. *Sebestény István*, a Központi Statisztikai Hivatal főtanácsosa bemutatta a civil társadalom esélyegyenlőségi potenciálját.

A *szekcióüléseken* – az év négy fő szempontja mentén – a hátrányos megkülönböztetés konkrét példáinak és a jogorvoslati lehetőségeknek megismerése volt a cél, szakértők közreműködésével a témák körbejárása, megoldási javaslatok felmutatása, vita generálása folyt. (Az előadások anyagai és a szekciók összefoglalója letölthető: www.szmm.gov.hu/eselyev2007)

Érdi Tamás az ESÉLYEV gáláján ünnepi koncertet adott. 26 éves és eddig 24 országban koncertezett a világ különböző pontjain. 1979-ben született, s koraszülöttként, egy hibás inkubátorkezelés következtében elvesztette a látását. Zenei érdeklődésére hamar felfigyeltek. Tanárai, Becht Erika és Kollár Zsuzsa, egy speciális módszerrel láthatóvá teszik számára mindazt, ami a kottában található, s amelyet az ő saját művészi elképzelése követ. 8 évesen a Vigadóban lépett először pódiumra. Művészdiplomát a Torontói Royal Conservatorium ösztöndíjasaként szerzett Leon Fleisher tanítványaként. Legutóbb március 15-én Norvégiában, az Oslói Koncerthaus Lille Salban adott koncertet. Bővebben: www.erditamas.hu

Rendhagyó női találkozó

NŐTÖN NŐ

A Törökfürdő Alapítvány rendhagyó kulturális, művészeti, esélyegyenlőségi rendezvényeiről és a műfajokat sajátos módon átlépő, elegyítő stílusáról vált ismertté. Március elején újabb szokatlan, a tágabb médianyilvánosságot is megmozgató eseményt szervezett NŐTÖN NŐ címmel az A38-as hajón. A találkozót – a támogató Szociális és Munkaügyi Minisztérium képviseletében – Rauh Edit esélyegyenlőségi szakállamtitkár nyitotta meg.

Bár napjainkban szabályos információdömping tapasztalható női témákban, értelmezésekben és a női lapokban, azonban óriási a szakadék a leíró-elemző és a népszerű-bulvár megközelítés, szemléletmód között. Az alapítvány és együttműködő partnerei szerint az utóbbi 15 évben keletkezett gender studies tudományág által felvetett dilemmák és problémák sokszor csak a szűkebb szakmai közönséghez jutnak el. Épp ezért fontosnak tartják a tudományos témák bővítését, differenciálását a kevésbé bevett megközelítésekkel. Véleményük szerint a nők változó szerepeinek, általános helyzetének elemzését élményszerű, átélhető közegbe kell helyezni, ezért neves média- és kulturális személyiségek – köztük *Bódis Kriszta*, aki a társszervezője volt a programnak, *Jakupcsek Gabriella*, *Bombera Krisztina*, *Gerő András*, *Vámos Miklós*, *Stahl Judit*, *Karafiáth Orsolya*, *Palya Bea* és *Eszenyi Enikő* – vettek részt az eseményen.

A NŐTÖN NŐ hétvége a klasszikus gender-témákhoz, mint az erőszak a családban és a munkahelyen, a nemek reprezentációja a művészetben, a közéletben, a média világában, a kortárs amerikai feministák irányaihoz hasonlóan más típusú, „populárisabb” megközelítéseket igyekezett felsorakoztatni. Nem korcsoportok, hanem különböző miliók szerint bontották ki a nőket érintő problémákat és jelenségeket. A két nap előszeretettel keverte

az eseményműfajokat. Egy pódiumvita után tudományos ismeretterjesztő, vetítéssel támogatott előadás következett, majd lazítóként a női érzékenységet, szókimondást előtérbe helyező kulturális produkciót és művészeti akciót tűztek másorra.

„Nőmenklatúra” címmel *Vajda Éva* moderálásában a minisztériumi és közintézményi női vezetőkkel – *Balainé Krikker Zsuzsanna*, *Csorba Csilla*, *Daróczy Ágnes*, *Rauh Edit* és *Schneider Márta* részvételével – folyt beszélgetés. A férfifoldalt, eredeti „nőlátásával” Gerő András kultúrtörténész képviselte. A nők változó szerepét, lehetőségeit járták körül, válaszokat kerestek arra, hogy léteznek-e tipikus női magatartásnormák, -minták a közélet befolyásolására. Arra a kérdésre, hogy szükséges-e a nők alaptulajdonságai

közé sorolt ösztönös megérzés, intuíció a vezetésben, hatalmi helyzetekben, a beszélgetés szinte mindegyik hölgy tagja hasonlóan fejtette ki véleményét: szerintük a nők – adottságuknál és társadalmi, kulturális szocializációjuknál fogva – valóban nagyobb beleérző képességgel rendelkeznek, látásmódjuk, problémaérzékenységük bizonyos esetekben fejlettebb, és a megoldásokban is gyakrabban hívják segítségül a kedvességet, az empátiát, többször támaszkodnak megérzéseikre. Egyetértettek, sőt vallják, hogy a tisztelet kivívásához ez nem elegendő, szakmai tudásra, helytálló képességre, vezetői erényekre is szükség van. Azt mindenképpen fontosnak tartják, hogy egy lényeges dologban változon a jelenlegi szemléletmód, miszerint a férfi főnökök szakértelme megkérdőjelezhetetlen, míg, ha egy nő „küzd” magát vezetői pozícióba, arról sokszor úgy vélekednek, hogy valószínű női bájának, jó kapcsolatainak – vagy másnak – és nem szakmai tudásának köszönheti előmenetelét.

A két nap alatt szó esett arról is, hogy hogyan gondolkoznak a jelenvilágról és önmagukról azok a nők, akik ma Magyarországon a *média sztárjai és hátteralakítói*. Megjelent a nő mint klasszi-

„Nőmenklatúra” kerekasztal résztvevői: Vajda Éva, Daróczy Ágnes, Rauh Edit, Schneider Márta, Ballainé Krikker Zsuzsanna

kus fogyasztó és mint piaci célcsoport, kiderült mely női rétegek, miliók léteznek *piaci és reklámszempontból*. Neves párok cseréltek eszmét az *együttélési szabályokról és a szabályok felrúgásáról*, a férfi és női szerepekkel kapcsolatos bizonyosságokról és bizonytalanságokról, közös kudarcokról és kapcsolatépítő élményekről.

„*KitűNŐ – jelenetek a dologházból*,” címmel *Marjai Judit* trap-pictures stílusú fotókiállítása színesítette a programot. A fotóművész ismert nőket, neves személyiségeket ábrázolt, akik egyben egyszerű toposzok a fotogra-

fikus helyzet szorításában: költőnő a vécépumpával, politikusnő szobanővényként a cserépben, mások a háztartási készülékek fojtogató rabságában. Médiasztár(nő), író nő répával és baltával, valamint egy különös ház, ahol a nő számára az egyetlen melegseget a bojler adja.

Az esti koncerteken világzene, népzene, jazz szórakoztatta a női fesztivál közönségét. Fellépett a *Palya Bea Quintet*, a *Fabula Rasa*, a „*Szájról szájra*” – *Bognár Szilvia, Herczku Ágnes, Szalóki Ági* –, a *Krétakör Színész Tánczenekar*, *Dj Sanyi* és *Dj Beata Pozitíva*.

Az év nagykövetei

Palya Bea és *Kaltenbach Jenő* ismert személyiségek és egyetértenek a 2007 – Egyenlő Esélyek Mindenki Számára Európai Év célkitűzéseivel. Mindketten emblemikus szereplői a kisebbségi, esélyegyenlőségi, antidiszkriminációs kérdéseknek. Munkásságuk, tehetségük nemcsak itthon, de Európában is jól ismert. A választás azért esett rájuk, mert mind szakmai hitelességük, mind emberi tulajdonságaik alkalmassá teszik őket a poszt betöltésére. Állásfoglalásuk, elfogulatlan véleményük, tehetségük példamutató és megkérdőjelezhetetlen, közvetítésükkel fokozódik az összetartozás érzése. *Kiss Péter* minisztertől átvették megbízólevelüket.

Érik az EPER

Új pályázati rendszerről adtak tájékoztatást a Nemzeti Civil Alap-program Országos Hatókörű Kollégium márciusban megtartott, tavalyi évet is értékelő nyílt napján. Elkészült és a pályázók számára is elérhetővé vált az új pályázatkezelő szoftver, az Elektronikus Pályázatkezelési és Együttműködési Rendszer – az EPER – regisztrációs oldala.

A szoftver február végétől üzemel, és a 2007. évi hazai pályázatokat már ebben az új rendszerben hirdetik meg és kezelik. Márciusban és áprilisban jelennek meg a Szociális és Munkaügyi Minisztérium, a Nemzeti Civil Alapprogram és a Gyermekek és Ifjúsági Alapprogram idei pályázati felhívásai, amelyeknél választható az elektronikus beküldési lehetőség. Abban az esetben, ha a pályázati felhívás úgy rendelkezik, hogy a pályázatot kizárólag elektronikus úton – internetes pályázatkezelő rendszeren – kell beküldeni, akkor a pályázónak a pályamű benyújtása előtt regisztrálnia kell az EPER rendszerben. A regisztráció már elindult, amelyhez segítséget nyújt az ESZA Európai Szociális Alap Nemzeti Programirányító Iroda Kht. honlapján található regisztrációs felület, az Internetes Pályázatkezelő Rendszer. A regisztráció megkezdése előtt el kell dönteni, hogy személyként vagy szervezetként szeretne nyilvántartásba kerülni a pályázó az EPER rendszerben. Személy alatt a magán-személyeket, valamint az egyéni vállalkozókat, szervezet alatt a társadalmi szervezeteket, alapítványokat, közalapítványokat, közhasznú társaságokat, gazdasági társaságokat, önkormányzatokat, egyházakat, személyek egyéb közösségeit, intézményeket értik.

Felhívták a figyelmet arra, hogy amennyiben valaki szervezete nevében szeretne pályázatot beadni, akkor a szervezet regisztrációja funkciót kell választania, hiszen a pályázó adataihoz a regisztráció során megadott adatokat fogják a rendszerbe automatikusan beemelni.

EPER regisztráció: <https://eper.esf.hu/web-eper/paly/palynyito.aspx> Internetes cím: <http://ipkr.esf.hu>; E-mail cím: hazaitamogatas@esf.hu vagy az ESZA Kht. ügyfélszolgálatán (Budapest, Amerikai u. 96.) vagy a 1/273-4250 telefonon lehet érdeklődni. NCA zöldszám: 06 80/204-453

Bővült az Esélyek Háza hálózat

Győrben megnyílt az ország tizennyolcadik Esélyek Háza. Kara Ákos, a megyei közgyűlés alelnöke fontos mérföldkőnek tekinti a város és a megye életében a ház átadását. Köszöntőbeszédében hangsúlyozta, minden ember egyenlő elbánásra jogosult, alapvető, hogy mindenki egyformán részt tudjon venni a közéletben, ezáltal erősödjön az emberekben az egymás iránti felelősségérzet. Bízunk benne, hogy az iroda, aminek az önkormányzat biztosított helyet, olyan szellemi műhely is lesz, ahol mindenki partnerekre talál problémája megoldásában. A győri Esélyek Háza kiemelt feladatának tekinti a nők esélyegyenlőségét megerősítő intézkedések kezdeményezését – különös tekintettel a kisgyermekeket nevelő nők munkavállalási esélyeire, a részmunkaidős foglalkoztatási lehetőségekre,

a diszkrimináció felszámolására. A megyei közgyűlés elnöke fontosnak tarja a romák társadalmi és munkaerőpiaci integrációjának elősegítését, az idősek szociális, mentálhigiénés problémáira való megoldáskeresést, a fogyatékossgal élő személyek társadalmi beilleszkedésének megkönnyítését, a hátrányos helyzetű gyerekek esélyeinek növelését, valamint a társadalmi szervezetekkel való kapcsolattartást és együttműködést.

Rauh Edit szakállamtitkár szerint a ház a közösségépítés tere lehet, ahová olyanok is betérhetnek, akik nem szívesen fordulnának problémájukkal hatóságokhoz, hivatalokhoz. Köszöntője végén jelképesen átadta a ház kulcsát, ezzel hivatalosan is megnyitotta az irodát.

Bővebben: www.gyor.hu

FOGALOMTÁR

Eurobarométer az EP Bizottság egyik szolgálata, amelyet 1973-ban hoztak létre, és amely minden tagállamban és tagjelölt országban méri és elemzi a közvélemény alakulását. Annak ismerete, hogy az emberek hogyan vélekednek bizonyos kérdésekről rendkívül nagy segítséget jelent a bizottságnak jogszabálytervezetei megszövegezésekor, döntései meghozatalakor, illetve munkájának értékelésekor. Az Eurobarométer a közvélemény-kutatás és a fókuszcsoport módszerét is alkalmazza. Felmérései évente hozzávetőleg 100 jelentés kiadását eredményezik. *Forrás: www.europa.eu.int*

Gender az a társadalmi és kulturális összefüggés rendszer, amely a nemek – nők és férfiak – helyzetét, szerepét meghatározza adott helyen, adott korban és adott időben. Ma is mást jelent nőnek és/vagy férfinak lenni egy Himalája közeli kis faluban, mint Budapesten, Afrikában vagy az arab világban. *Forrás: www.minok.hu*

Gender mainstreaming azt jelenti, hogy a nők és férfiak közötti különbségek soha nem képezhetik a hátrányos megkülönböztetés (diszkrimináció) alapját. Iránymutatásai szerint újra kell gondolni a munkaerőpiac működését és annak a nők és a férfiak foglalkoztatására gyakorolt hatását; rámutat arra is, hogy tartós változásokra van szükség a társadalomban: át kell alakítani a szülői szerepeket, a családszerkezetet, a munka- és időbeosztást, akár az intézmények működését is; azaz nem a nőket kell, valahol a lehetőségek peremén hozzáigazítani a fennálló viszonyokhoz, hanem magukat a társadalmi viszonyokat kell átformálni. Megoldásként veti fel, hogy olyan együttműködést kell kialakítani nők és férfiak között, amely lehetővé teszi, hogy mindkét nem egyaránt részt vehessen a társadalom fejlődésében, és egyaránt részesedhessen e fejlődés eredményeiből; ehhez fel kell tárnunk az egyenlőtlenség valódi okait, és ezekre ható célzott beavatkozásokat kell alkalmazni. Felhívja a figyelmet arra, hogy az intézkedések ne csupán érzékenyek legyenek a nemek közötti különbségekre, de járuljanak hozzá az egyenlőtlenségek csökkentéséhez is; például több figyelmet kell fordítani a férfiakra, és feltárni azt, hogy mit tehetnek ők egy igazságosabb társadalomért. A gender mainstreaming magába foglalja a cselekvési stratégiát, a döntéshozatalt, az információk-

A kormány 2004-ben hozta létre az Országos Esélyegyenlőségi Hálózatot. Mára tizennyolc Esélyegyenlőségi Koordinációs Iroda, ismert néven *Esélyek Háza* működik, amelyek célja, hogy a hátrányos megkülönböztetés valamennyi formájának megelőzésében közreműködjön, illetve, hogy együttműködjön az előítéletek csökkentése érdekében a térségben működő szervezetekkel, intézményekkel. Elsődleges célcsoportjai a diszkriminációt elszenvedők. Az érdekvédelmi szervezetekkel közösen ún. *Esélyegyenlőségi Fórumot* működtetnek, amely önkormányzatok, intézmények és civil szervezetek képviselőiből áll. Bár az esélyegyenlőség előmozdítását szolgáló intézményrendszer elsősorban központi kormányzati szinten működik, az egyenlő bánásmód törvény alapján a települési önkormányzatok is elfogadhatnak helyi esélyegyenlőségi programot. Ebben elemzik a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetét, és meghatározzák azok esélyegyenlőségét elősegítő célokat. Az EURÓPAI ÉVhez kapcsolódóan az Országos Esélyegyenlőségi Hálózatnak kiemelt szerepe lesz a megvalósításban.

Forrás: Nemzeti stratégia és prioritások www.szmm.gov.hu

Nők a nőnapról

Mi a baj a nőnap csokorral?

hoz való hozzáférést, eljárásokat és módszereket, módszertant, az alkalmazásokat, ellenőrzést és értékelést. *Forrás: SZMM Esélyév 2007 Programiroda*

Infokommunikációs akadálymentesítés a fogyatékossgal élők, családjaik és támogatóik számára teszi hozzáférhetővé az összes elérhető szolgáltatást, információt. A tagállamoknak – konzultálva a fogyatékossgal élők érdekeit képviselő szervezetekkel – biztosítani kell, hogy a nagyközönség számára ajánlott új számítástechnikai infrastruktúra a fogyatékossgal élőknek is elérhető legyen, ezért arra vonatkozóan kell stratégiákat kidolgozni, hogy a segítséggel élők különböző csoportjai szükségleteiknek megfelelően jussanak hozzá, pl. a Braille-írásához vagy a nagybetűs nyomtatáshoz, hogy az írott dokumentációk tartalma számukra is érthetővé váljon. A hallássérültek számára a szóbeli tartalmakhoz való hozzájutást kell biztosítani jelbeszéddel. Meg kell fontolni jeltolmács alkalmazását a siket gyerekek és családtagjaik, segítők számára, pl. az oktatásban. Törekedni kell más kommunikációs nehézséggel küzdők – pl. az értelmi fogyatékossgal élők – mindennapjaik megkönnyítésére is azzal, hogy számukra egyszerűsített módon teszik nyilvánossá a szükséges információkat. El kell érni, hogy a hírközlő eszközök, különösen a TV, rádió, internetes oldalak minden fogyatékossgal élő ember számára is használhatók legyenek. *Forrás: ELTE BGGYFK*

Subszidiaritás (decentralizáció) elve azt jelenti, hogy az EU döntéseit mindig a polgárokhoz lehető legközelebb kell meghozni. Vagyis, az Unió egy adott kérdésben csak akkor cselekszik – kivéve természetesen azokat az ügyeket, amelyekért egyedül felelős –, ha az EU-intézkedés hatékonyabb, mint a nemzeti, regionális vagy helyi szinten hozott intézkedés. A tagállamok alkotmányában meghatározott hatáskör-átruházás elve szerint minden döntést azon a lehető legalacsonyabb szinten kell meghozni, ahol az optimális informáltság, a döntési felelősség és a döntések hatásainak következményei a legjobban láthatók és érvényesíthetők. Eszerint a közösségre csak azokat a jogköröket ruházzák át, amelyeket hatékonyabban lehet közösségi szinten gyakorolni, mint a függetlenül eljáró tagállamok vagy a régiók útján. *Forrás: www.europa.eu.int*

Tegyük láthatóvá a nőket címmel, a Nemzetközi Nőnapról való újszerű megemlékezésre invitálta tucatnyi civil szervezet – köztük a NANE, a MiNŐK, a MONA – az érdeklődőket március 8-án Közép-Európai Egyetem (CEU) Gellner termébe. A modern társadalom problémáit a magyar történelem hagyományával ötvöző rendezvény keretében nyilvánossá tették számos magyar női és nemcsak női civil szervezet által megfogalmazott „12 pontot”, hasonlóan az 1848-as 12 ponthoz, de ezúttal a nők mindennapjaik és problémáik figyelembevételével fogalmazták meg a magán- és a közszféra terén szükséges változásokat. Kifejtették, hogy mi is a baj a nőnap csokorral egy olyan világban, ahol a nők iránti „tisztélet” ellenére hátrányos élethelyzetben élnek lányok, anyák, hölgyek, asszonyok, leszbikusok, prostituáltak, azaz nők ezrei. A szervezők véleménye szerint nem elégséges, hogy az év egy napján, a Nemzetközi Nőnapon emlékeznek meg a nőkről, a jogaikról, amelyek az élet számos terü-

letén sérülnek. Ezért az esemény egyben nyitórendezvénye volt annak az éves programsorozatnak, amelynek során minden hónapban a 12 pont – részletesen www.tusarok.org/rova-tok/cikk – közül egyet-egyvet vesznek górcső alá a kezdeményezők. Az eseményt támogatta a CEU Gender Studies Tanszéke.

Mit kíván a női nemzet?

1. Női érdekvégyesítést minden szinten!
2. Valódi nőket a médiába!
3. (Anyagi) elismerést a nők munkájáért!
4. Biztonságot a nőknek otthonaikban (is)!
5. Nőkre szabott egészségügyi szolgáltatásokat!
6. Méltó módon foganni, szülni és születni!
7. Több nőt a politikai és gazdasági döntéshozatalba!
8. Esélyegyenlőséget teremtő oktatást!
9. Demokráciát a párkapcsolatokban!
10. A hátrányos helyzetű nők intézményes támogatását!
11. A szexuális önrendelkezés jogát!
12. A nőmozgalom támogatását!

A Szubjektív Értékek Alapítvány március 21-én megrendezte az *Antirasszista Világnapot*, amelynek fő témája idén „a magyarság mint kisebbség” volt. Az esemény szorosan kapcsolódik „A sokszínűségért. A diszkrimináció ellen” immár ötödik éve futó uniós kampányhoz, amely idén kiegészül az EURÓPAI ÉVVEL. A diszkriminációs, etnikai és kisebbségi problémákra keresték a választ neves szakemberek, politikusok, jogászok és szociológusok, akik a témával kapcsolatos szempontokat, tapasztalatokat járták körül, figyelembe véve a politikai stratégiákat is. A szakmai programot a hagyományos filmklub vetítése zárta. Az érdeklődők megtekinthették a 2007-es Magyar Filmszemle fődíjas filmjét, az *Iszka utazását*, majd beszélgethettek *Bollók Csaba* rendezővel a Corvin moziban.

Megalakult a szakértői munkacsoport

Az Európai Bizottság felhatalmazása alapján a Nemzeti Végrehajtó Testület létrehozta a Szakértői Munkacsoportot, aminek tagjai a kormányzati oldal mellett a civil szervezetek képviselői és szakértők. A munkacsoport részt vesz az EURÓPAI ÉVET meghatározó nemzeti stratégia és prioritások meghatározásában, a pályázati kiírások előkészítésében és elbírálásában, figyelemmel kíséri a monitoring munkálatokat és a végrehajtást, valamint közreműködik az EURÓPAI ÉVVEL kapcsolatos kommunikációs teendőkben. A munkacsoportban a nemek aránya kiegyensúlyozott.

Kormányzati képviselő

A kormányzati oldalt a hat kijelölt diszkriminációs ok alapján a Szociális és Munkaügyi Minisztérium szakfőosztályai és az Oktatásügyi és Kulturális Minisztérium Egyházi Kapcsolatok Titkársága képviseli.

Civil képviselő

Magyarországon a hátrányos megkülönböztetésnek kitett emberek érdekeit védő vagy képviselő civil szervezetek országos szinten az egyes diszkriminációs okok mentén szerveződnek. Az országos érdekegyeztető fórumokat törvény (Országos Fogyatékosügyi Tanács) vagy kormányhatározat hozta létre (Idősügyi Tanács, Romaügyi Tanács, Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlősége Tanács), amelyek a kormány számára szakmai kérdésekben konzultatív, véleményező, javaslattevő feladatot látnak el.

A civil szervezetek az országos érdekegyeztető fórumok kijelölése, illetve felkérés alapján küldtek képviselőket: Romaversitas Alapítvány (faji vagy etnikai származás), Fogyatékosok Nemzeti Sportszövetsége (fogyatékos), Női Érdek (nem), Dr. Hun

Nándor Egészségleg Hátrányos Helyzetű Nyugdíjasok Egyesülete (kor), Gyermek és Ifjúsági Konferencia (kor), valamint a Háttér Társaság a Melegekért (szexuális orientáció).

Meghívottak között van az Egyenlő Bánásmód Hatóság, az Országos Érdekegyeztető Tanács munkáltatói és munkavállalói oldala. A regionalitás, mint a decentralizáció érvényesítésének egyik eszköze, kiemelt szempontként szerepel az EURÓPAI ÉV célkitűzéseinek magyarországi megvalósításánál, ezért a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége és az Európai Önkormányzatok és Régiók Tanácsának magyar tagszervezete is részt vesz a munkacsoport tevékenységében.

Bővebben: www.szmm.gov.hu

A hat diszkriminációs ok: faji vagy etnikai származás; fogyatékos; nemek egyenlő társadalmi aránya; kor; szexuális orientáció; vallás vagy hitbéli meggyőződés

Mutass képet, és írd meg, hogy milyen a világ megkülönböztetés nélkül!

Törj át a sztereotípián!

Európai Unió fotópályázatot hirdet a sokszínűségért

Európa képző- és iparművész hallgatói számára hirdették meg a 2007. évi „Törj át a sztereotípián!” fotópályázatot.

A pályázók kreatív állásfoglalásukat fejezhetik ki azzal, hogy jelentkeznek és megmutatják alkotásaikat az Európai Unió közönségének.

A verseny március elsejétől június 30-ig tart, része az uniós – „A sokszínűségért. A diszkrimináció ellen!” – kampánynak és az ESÉLYÉVnek. A győzteseket augusztusban választják ki a 35 legjobb pályázat közül. Mind a 35 döntős pályaműve részt vesz azon az utazó kiállításon, amely Brüsszelszélből indul, és a három győztes pályá-

zó országának fővárosába is ellátogat. A nyertes fotókból és azok alkotóiról színvonalas katalógus készül. A pályázati felhívást – plakátokat és tájékoztató csomagokat – a szervezők márciusban eljuttatják az oktatási intézményekhez.

Bővebb információ, letölthető anyagok: www.stop-discrimination.info

**„A sokszínűségért.
A diszkrimináció ellen”
a nyomtatott és online média
újságírói részére Európai Unió
Újságírói Díj**

A januárban közzétett Eurobarométer felmérés szerint az európaiak 64 százaléka gondolja, hogy a diszkrimináció súlyos probléma, és a megkérdezettek

több mint fele szerint az illetékesek nem tesznek meg mindent a probléma leküzdéséért. Éppen ezért, nemcsak fontos, de elengedhetetlen feladat az állampolgárok tájékoztatása a sokszínűség előnyeiről és a benne rejlő lehetőségekről.

A negyedszer is meghirdetett Európai Unió Újságírói Díj az ESÉLYÉVben arra biztatja a 27 uniós tagállam újságíróit, hogy tanulmányozzák és kövessék figyelemmel az említett problémákat, tapasztalataikat, gondolataikat vessék papírra. A legjobb, uniós tagállamban publikált írásokat, európai újságírói díjjal jutalmazzák. Az első három díjazott, valamint a különdíj nyertesének jutalma egy-egy tanulmányút, bármely, szabadon választott uniós tagországba.

Pályázati határidő: szeptember 30.

Részletes információ, letölthető jelentkezési lap: www.stop-discrimination.info

MAGYAR TERMÉK NAGYDÍJ

Díjazzák az odafigyelést

Tizedszer hirdették meg a *Magyar Termék Nagydíj*® Pályázati Rendszert, amelyben olyan termékek és szolgáltatások kerülnek megmérettetésre, amelyek a legszigorúbb minőségi követelményeknek, fogyasztóvédelmi és környezetvédelmi elvárásoknak is megfelelnek. A hagyományosan kiírt pályázati főcsoportok mellett – az esélyegyenlőség évében – idén új kategóriákkal bővült a rendszer, mivel a kiírók szándéka a társadalmi felelősségvállalásban szerepet vállalók díjazása, az ő piaci pozíciójuk növelése is. Ebben az évben a pályázati kiírás önálló témacsoportja az orvosi eszközök, műszerek, a segítséggel élők számára fejlesztett segédeszközök, ami lehetőséget biztosít olyan gazdasági szervezeteknek, amelyek tevékenységükkel segítik a nehézségekkel küzdőket. A gazdaság szereplőinek vállalniuk kell az esély-

egyenlőség biztosítása érdekében a szolidaritáson alapuló társadalmi szerepvállalást is. Ezért a Magyar Termék Nagydíj pályázati rendszer kiírásában megjelenik a segítséggel élő emberek számára gyártott termékek köre.

Ezt a törekvést támogatva a Mosolyország Alapítvány az „Odafigyelés díja” címet és értékes különdíjat ajánlott fel olyan meglévő, már forgalomban lévő vagy gyártás alatt álló eszközökre, gépekre, találmányok felkutatására, amelyek megkönnyítik a segítséggel élők mindennapjait, emelik életminőségük színvonalát, mindemellett újdonságukkal, különlegességükkel vagy éppen innovatív háttérükkel rászolgálnak a közfigyelemre. Az alapítvány különdíjként az általa kiválasztott terméket oklevélben részesíti és szerepelteti éves non-profit kampányában.

A mi cigánylányunk a magyar jelölt. Lezárult az „A sokszínűségért. A diszkrimináció ellen” kampány – Újságírói Díj 2006 pályázatának – magyarországi fordulója. A zsűri döntése alapján *Hargitai Miklós* „A mi cigánylányunk” című írása, illetve az idén először meghirdetett „Fiatal újságíró” kategóriában *Szabó Csilla* „Többet kell bizonyítanunk” című pályaműve képviseli Magyarországot az európai uniós zsűri előtt. Hargitai Miklós egy cigány kislány örökbefogadó édesanyjával készített interjúján keresztül világít rá a legáltalánosabb előítéletekre és azok abszurditására. Az elmúlt év legjobb magyar antidiszkriminációs újságírói művét a többi európai uniós tagállam nemzeti nyerteseivel veti majd össze az uniós zsűri, hogy aztán kihirdessék az európai nyertest.

Forrás: Civil Európa hírlevél (Európai Unió Újságírói Díj 2007 pályázati kiírás a VII. oldalon)

**ÖN
KOR
KÉP**

Az esélyegyenlőségi melléklet a Szociális és Munkaügyi Minisztérium megbízásából készült

A mellékletet szerkesztette:
Vajda Márta

Esélyegyenlőségi életműdíjjal tüntette ki *Rádai Sándor* okleveles gépészmérnököt, közlekedési, akadálymentesítési és segítő technológiák szakértőjét Kiss Péter miniszter. Rádai Sándor *nem ismer akadályokat*, élete nyolc éves korában, gyermekbénulás következtében vett fordulatot. Bévult végtagjai láttán sokan azt hitték, hogy gyermekkori álmáról, a mérnöki pályáról végleg le kell mondania. Ő azonban hitt magában és elvégezte a Műszaki Egyetemet, ahol a bonyolult műszaki rajzokat szájjal rajzolta, a feladatokat segítség nélkül kifogástalanul oldotta meg. Tanulmányai idején még nem foglalkoztatta az akadálymentesítés, bár a fizikai akadályokat maga is jól érezte. Később vörös diplomás mérnökként, amikor a jogszabályok már lehetővé tették, néhány „sorstársával” és orvosokkal összefogva hozták létre elsőként a szombathelyi mozgáskorlátozottak egyesületét. Részt vett a Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége (MEOSZ) megalapításában és tizenhat éven át, az elnökség választott tagjaként társadalmi munkában intenzíven közreműködött a fogyatékos emberek életének megkönnyítése, az akadálymentes környezet létrehozása érdekében. Munkássága során sokat tett azért, hogy az akadálymentesítés valódi fogalmát megismertesse, eszköztárát szélesítse, ugyanis ez

**Előzetes
az áprilisi számból**

**Interjú az ESÉLYEV
nagykövetivel az év
üzeneteiről**

**Tudósítások az Antirasszista
Világnapról, a Millenáris
Fogadóból**

**és a Nemzetközi Időügyi
Konferenciáról, a Stefánia Palotából**

A Magyar Termék Nagydíj pályázat benyújtási határideje május 25. Az eredményhirdetést ünnepélyes keretek között, széles nyilvánosság előtt szeptember 5-én szervezik a Parlament Felsőházi Termében, a díjazott pályázatok bemutatásával együtt. A nagydíjakat a hagyományoknak megfelelően az Országgyűlés Gazdasági Bizottságának elnöke adja át.

*Bővebben a pályázatról:
<http://www.termeknagydij.hu/>*

korábban sokak számára csupán a rámpák kialakítását, a kerekesszékekkel megközelíthető épületeket jelentette. A valóságban azonban sokkal többről van szó, hiszen nem csupán a mozgáskorlátozottakra, hanem minden más fogyatékossgal élő emberre vonatkozik. Rádai Sándor szakértelmére, aktivitására három nemzetközi szakértői szervezetben számítanak, képviseli a fogyatékossgal élők érdekeit itthon és nemzetközi szinten, hogy az akadályok leküzdése minden sorstársa számára eredményes legyen.